

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

תוכן העניינים

1. מושגי יסוד ..... (ללא ספר)
2. פונקציית הביקוש - הסבר מפורט כולל שינויים וגמישויות 1
3. ההיצע 3
4. שיווי משקל בתחרות משוכללת 6
5. משק פתוח 10
6. התערבות ממשלה 11
7. השפעות חיצוניות ..... (ללא ספר)
8. גבול אפשרויות הצריכה - קווי תקציב 14
9. פונקציות תועלת ועקומות אדישות ..... (ללא ספר)
10. שיווי משקל של הצרכן ..... (ללא ספר)
11. צריכה על פני זמן ..... (ללא ספר)
12. אי וודאות ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 1 - מושגי יסוד

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 2 - פונקציית הביקוש - הסבר מפורט כולל שינויים וגמישויות

תוכן העניינים

1. פונקציית הביקוש 1

פונקציית הביקוש:

שאלות:

- (1) להלן מספר טענות על גמישות הביקוש ביחס למחיר:
  - א. אם גמישות הביקוש גדולה מאחת, אזי אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאת הצרכן על המוצר.
  - ב. אם גמישות הביקוש קטנה מאחת, אזי אם מחיר המוצר ירד, תגדל הוצאת הצרכן על המוצר.
  - ג. אם גמישות הביקוש יחידתית, אזי אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאת הצרכן על המוצר.
  - ד. אם גמישות הביקוש שווה לאפס, אזי אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאת הצרכן על המוצר.
- (2) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X , Y . להלן מספר טענות:
  - א. אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משני המוצרים.
  - ב. אם מחירו של מוצר X יעלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.
  - ג. אם הצרכן מוציא אחוז קבוע על מוצר X , אז גמישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר X היא יחידתית.
  - ד. אם הצרכן מוציא אחוז קבוע על מוצר X , שני המוצרים הם משלימים.
- (3) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X , Y . נתון שגמישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא יחידתית. להלן מספר טענות:
  - א. אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משני המוצרים.
  - ב. שני המוצרים הם משלימים.
  - ג. אם מחירו של מוצר X יעלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.
  - ד. אם גמישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא יחידתית, אז לא בהכרח שגם גמישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר Y היא יחידתית.
- (4) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X , Y . נתון שהוא צורך תמיד כמויות שוות משני המוצרים. להלן מספר טענות:
  - א. גמישות הביקוש של שני המוצרים ביחס למחיר היא יחידתית.
  - ב. שני המוצרים הם בלתי תלויים.
  - ג. אם מחירו של מוצר X יעלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.
  - ד. אם מחירו של מוצר Y ירד אז תגדל הכמות שהצרכן רוכש ממוצר Y ותקטן הכמות שהצרכן רוכש ממוצר X .

- (5) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת מזון ולבוש. נתון שהוא צורך תמיד סכום קבוע על מזון ואת היתרה הוא מוציא על לבוש. הכנסתו מספיקה תמיד לרכישת שני המוצרים. להלן מספר טענות:
- א. גמישות הביקוש של שני המוצרים ביחס להכנסה היא יחידתית.
  - ב. שני המוצרים הם מוצרים משלימים.
  - ג. אם מחירו של המזון יעלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.
  - ד. אם מחירו של הלבוש ירד אז תגדל הכמות שהצרכן רוכש מהלבוש ולא תשתנה הכמות שהצרכן רוכש מהמזון.
- (6) דני ויוסי מוציאים את כל הכנסתם על מזון ובילויים. דני תמיד מוציא 200 ₪ לבילויים בשבוע ואת יתרת הכנסתו על מזון. יוסי תמיד מוציא 20% מהכנסתו על בילויים ואת היתרה על מזון. מכאן ש:
- א. גמישות הביקוש ביחס להכנסה של שניהם יחידתית.
  - ב. גמישות הביקוש ביחס למחיר של יוסי גדולה יותר.
  - ג. עלייה במחיר הבילויים תגרום לשניהם לבלות פחות.
  - ד. עבור יוסי ודני, בילויים הם מוצר ניטרלי.
- (7) פונקציית הביקוש של צרכן א' למוצר X היא: $P = \frac{500}{Q}$, ואילו צרכן ב' מוציא 800 ₪ על מוצר X בכל מחיר ומחיר. מכאן ש:
- א. גמישות הביקוש ביחס למחיר גדולה יותר אצל צרכן ב'.
  - ב. גמישות הביקוש של צרכן ב' בטווח המחירים 500-800 היא 3-.
  - ג. גמישות הביקוש ביחס למחיר היא יחידתית עבור שני הצרכנים.
  - ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

תשובות סופיות:

- (1) ד' (2) ג' (3) א' (4) ג' (5) ד' (6) ג' (7) ג'

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 3 - ההיצע

תוכן העניינים

1. כללי 3

הוצאות יצרן:

שאלות:

(1) בעל גלידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ₪. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ₪ והוצאות חומרי הגלם הן בסך 2,000 ₪ לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ₪ והחווה נחתם לשנתיים וכל התשלום שולם מראש ללא אפשרות להחזר. להלן מספר טענות:

- בעל הגלידריה יחליט לייצר בטווח הקצר ובטווח הארוך.
- בעל הגלידריה יסגור אותה מיד.
- התייקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת הגלידריה מיד.
- אין מספיק נתונים כדי לקבוע.

(2) להלן מספר טענות לגבי יצרן המייצר תפוקה שבה רווחיו מקסימליים:

- היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות השולית שווה למחיר.
- היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות הממוצעת שווה לעלות השולית.
- היצרן ממקסם את רווחיו בנקודה שבה העלות הממוצעת שווה למחיר.
- אם יעלה המחיר בשוק, יגדלו רווחי היצרן ותקטן העלות השולית.

(3) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות:

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ - TC	60	71	91	110	131	153	178	210

- מחיר השוק הוא 25 ₪. מכאן ש:
- הפירמה לא תייצר כלל.
  - הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
  - הפירמה תייצר 7 יחידות בטווח הארוך והקצר.
  - הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכן היא תייצר 2 יחידות.
  - הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שהעלות השולית זהה ושווה למחיר השוק בשני המקרים.

- (4) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות :

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ - TC	20	31	44	60	80	110	150	210

- מחיר השוק הוא 30 ₪. מכאן ש :
- הפירמה לא תייצר כלל.
  - הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
  - הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
  - הפירמה שואפת לפדיון מקסימלי ולכן היא תייצר 7 יחידות או יותר.

- (5) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת רהיטים. הניחו שמייצרים יחידות שלמות :

תפוקה - Q	0	1	2	3	4	5	6
סה"כ - TC	1000	1500	2500	3600	5000	7000	9900

- מחיר של רהיט הוא 1150 ₪. מכאן ש :
- הפירמה לא תייצר כלל.
  - הפירמה תייצר 3 יחידות כדי להקטין הפסדים.
  - הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
  - הפירמה שואפת לפדיון מקסימלי ולכן היא תייצר 6 יחידות.

- (6) נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת חולצות T. הניחו שמייצרים יחידות שלמות :

תפוקה - Q	0	10	20	30	40	50	60
סך עלות - TC	100	180	250	400	600	1000	1500

- מחיר של חולצה הוא 20 ₪. מכאן ש :
- הפירמה לא תייצר כלל.
  - הפירמה תייצר 40 יחידות כדי להקטין הפסדים.
  - הפירמה תייצר 40 יחידות בטווח הארוך והקצר.
  - הפירמה תייצר 50 יחידות בטווח הארוך והקצר והיא תהיה במצב מאוזן ללא הפסדים או רווחים.

- (7) יצרן מוצר X פועל בתחרות משוכללת. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ₪ במחיר המוצר.
- א. רווחי היצרן יגדלו ב-8,000 ₪.
- ב. רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-8,000 ₪.
- ג. אם ידוע שבשיווי משקל החדש, היצרן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ₪.
- ד. אם היצרן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא יעבור לרווח.

תשובות סופיות:

- (1) ג' (2) א' (3) ב' (4) ג' (5) ב' (6) ג' (7) ב'

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 4 - שיווי משקל בתחרות משוכללת

תוכן העניינים

1. כללי 6

שיווי משקל בתחרות משוכללת:

שאלות:

- (1) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?
  - א. שיפור טכנולוגי.
  - ב. עלייה במחיר חומרי הגלם.
  - ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
  - ד. גידול במספר היצרנים.

- (2) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?
  - א. גידול בתפוקה השולית של הפועלים.
  - ב. התייקרות של ההוצאות הקבועות.
  - ג. ירידה במחיר מוצר משלים.
  - ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
  - ה. גידול במספר היצרנים.

- (3) להלן מספר טענות על עקומת הביקוש. איזו מהן נכונה :
  - א. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
  - ב. אם הביקוש קשיח לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
  - ג. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם סכום קבוע עבור כל כמות.
  - ד. אם הביקוש בעל גמישות יחידתית, אזי הצרכנים מוכנים לקנות כמות קבועה בכל מחיר.

- (5) להלן מספר טענות על שיווי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה :
  - א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
  - ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
  - ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנועה על הביקוש.
  - ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשיווי משקל.

- (6) שינוי בענף X גרם לכך שהמחיר ירד והכמות לא השתנתה.
  - מה יכול להיות הסבר אפשרי לכך :
  - א. עקומות הביקוש וההיצע רגילות.
  - ב. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע קשיחה לחלוטין.
  - ג. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע גמישה לחלוטין.
  - ד. עקומת הביקוש גמישה לחלוטין ועקומת ההיצע רגילה.

(7) בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת. אלו מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:

1. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
2. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מוזל.
3. אם שכר הפועלים מוזל, ומחיר מוצר משלים מתייקר.

- א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
- ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
- ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.
- ד. כל המקרים יכולים להסביר את השינוי.

(8) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-500 יחידות בכל רמת מחיר. במקביל הצטרפו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-500 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-400 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

(9) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי, לפני כניסת הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר ליצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-300 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

(10) מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. כעת נוספו צרכנים נוספים המעוניינים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי. במקביל נוספו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-100 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

- 11** יצרן מוצר X פועל בתחרות משוכללת. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ₪ במחיר המוצר.
- רווחי היצרן יגדלו ב-8,000 ₪.
  - רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-8,000 ₪.
  - אם ידוע שבשיווי משקל החדש, היצרן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ₪.
  - אם היצרן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא יעבור לרווח.

- 12** מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y עלה.
- מה מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינויים :
- המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.
  - המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.
  - המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X.
  - המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

- 13** ירידה במחירי ביטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחליפי לרכב פרטי).
- מה תהיה ההשפעה?
- מחירי הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.
  - מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.
  - מחירי הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסיעה במוניות ירדו.
  - לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

- 14** במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. המחיר בשיווי משקל הוא 10 ₪ ובמצב זה צרכן א' רוכש 100 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. כעת ירד מחיר מוצר X ל-9 ₪ ושני הצרכנים הגדילו את הכמות המבוקשת על ידם ב-10 יחידות. מכאן ש :
- גמישות הביקוש של צרכן א' גבוהה מזו של צרכן ב'.
  - גמישות הביקוש של צרכן ב' גבוהה מזו של צרכן ג'.
  - אין מספיק נתונים לגבי גמישויות הביקוש.
  - גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

- 15** במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. במצב המוצא, המחיר בשיווי משקל הוא 10 ₪ ובמצב זה צרכן א' רוכש 1000 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. כעת עלה מחיר מוצר X ל-12 ₪. כתוצאה מכך, צרכן א' רוכש 800 יחידות וצרכן ב' רוכש 160 יחידות.
- גמישות הביקוש של צרכן א' גבוהה מזו של צרכן ב'.
  - גמישות הביקוש של צרכן ב' גבוהה מזו של צרכן ג'.
  - אין מספיק נתונים לגבי גמישויות הביקוש.
  - גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

- 16** בשוק הנופשים באילת יש שני סוגי צרכנים : עשירים ועניים. ידוע שנופש באילת הוא מוצר נורמלי עבור העניים ומוצר ניטראלי עבור העשירים. בזכות צמיחה במשק גדלה ההכנסה של כל הפרטים במשק. ידוע שעקומות הביקוש וההיצע רגילות. מכאן ש :
- מחיר נופש באילת יעלה וגם העשירים וגם העניים ירכשו יותר נופשים באילת.
  - העניים ירכשו יותר נופשים באילת והעשירים ירכשו פחות נופשים, כך שסה"כ הנופשים באילת לא ישתנה.
  - סך ההוצאות של העניים והעשירים על חופשות באילת יגדלו.
  - סך הכנסות בתי המלון באילת יגדלו, אך לא ניתן לדעת מה קרה להוצאות העשירים ללא מידע על גמישות הביקוש שלהם.

- 17** בשוק המכוניות יש שני סוגי צרכנים : מבוגרים וצעירים. ידוע שעקומות הביקוש וההיצע רגילות, וכן שגמישות הביקוש של המבוגרים קטנה מ-1 וגמישות הביקוש של הצעירים גדולה מ-1. עקב משבר ביטחוני שגרם לגיוס נרחב של צעירים, ירדה הכנסת הצעירים בלבד וידוע שמכוניות הם מוצר נורמלי עבורם. מכאן ש :
- הכמות הכוללת הנרכשת של מכוניות תרד, אך לא ניתן לדעת מה יקרה להכנסות יבואני הרכב.
  - הצעירים ירכשו פחות מכוניות, המבוגרים ירכשו יותר מכוניות והוצאות המבוגרים על מכוניות יקטנו.
  - הוצאות הצעירים לרכישת מכוניות יגדלו, על אף שהכמות שירכשו תקטן.
  - אם עקומת ההיצע הייתה קשיחה לחלוטין, הרי שהכמות הנרכשת ע"י הצעירים הייתה קטנה ביותר מהעלייה בכמות הנרכשת ע"י המבוגרים.

תשובות סופיות:

1	ג'	2	א'	3	א'	5	ג'	6	ב'
7	ג'	8	א'	9	ג'	10	ד'	11	ב'
12	ד'	13	ג'	14	א'	15	ד'	16	ד'
17	ב'								

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 5 - משק פתוח

תוכן העניינים

1. כללי 10

משק פתוח:

שאלות:

- (1) ענף X במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. מכאן ש:
- א. במשק יתפתח ייבוא, במידה והמחיר העולמי גבוה מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
  - ב. במשק יתפתח ייצוא במידה והמחיר העולמי נמוך מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
  - ג. המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, במידה והמחיר העולמי שווה למחיר שהיה בשיווי משקל.
  - ד. המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, בכל מקרה.

תשובות סופיות:

- (1) ג'

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 6 - התערבות ממשלה

תוכן העניינים

1. כללי 11

התערבות ממשלה:

שאלות:

- (1) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ₪. מכאן ש:
  - א. רק היצרנים ייהנו מהסובסידיה.
  - ב. המחיר ליצרן ולצרכן ירד.
  - ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיינה גבוהות מ-10,000 ₪.
  - ד. המחיר לצרכן ירד ב-10 ₪ בדיוק.
- (2) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
  - א. ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
  - ב. ככל שעקומת הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
  - ג. ככל שעקומת ההיצע גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
  - ד. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
  - ה. השינוי במחירים אינו תלוי בגמישויות של עקומות ההיצע והביקוש.
- (3) בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
  - א. אם הממשלה תיתן את הסובסידיה לצרכנים יתקבל שיווי משקל שונה.
  - ב. אם עקומת ההיצע גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
  - ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
  - ד. אם עקומת ההיצע קשיחה לחלוטין, המחיר ליצרן לא ישתנה.
  - ה. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- (4) נתון שבשיווי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ₪. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ₪.
  - א. אם עקומות הביקוש וההיצע רגילות, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן גבוהה מ-10 ₪. במקרה כזה, העלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
  - ב. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
  - ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
  - ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ש"ח ולתת ליצרן סובסידיה של 10 ש"ח ליחידה.

- (5) בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה לסבסד את רכישת המוצר ע"י המוסדות הציבוריים. כתוצאה מכך :
- הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל בפחות מאשר הכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
  - המחיר לצרכנים הפרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
  - המחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
  - הקיטון בכמות הנרכשת ע"י הצרכנים הפרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
- (6) בשוק החלב, עקומות ביקוש והיצע רגילות. המחיר בשיווי משקל הוא 5 ₪ והממשלה מחליטה לקבוע מחיר מקסימום של 3 ₪. לשם כך היא שוקלת לתת ליצרנים סובסידיה של 2 ₪ או למכור לצרכנים את עודפי הביקוש. צעד כזה יוביל ל :
- סובסידיה של 2 ₪ ליצרן תשיג את המטרה.
  - סובסידיה של 2 ₪ ליצרן תגרום לעודף ביקוש בשוק החלב.
  - היצרנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות.
  - הצרכנים מעדיפים שהממשלה תיתן סובסידיה.
- (7) בשוק X שורר שיווי משקל של תחרות משוכללת והמחיר בשוק הוא 40 ₪. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות לתת סובסידיה ליצרנים על כל יחידה מיוצרת :
- שיטה א' : סובסידיה בסך 20 ₪ ליחידה.
- שיטה ב' : סובסידיה בגובה 50% מהמחיר ליצרן.
- הצרכנים יעדיפו את שיטה א' ואילו היצרנים יעדיפו את שיטה ב'.
  - הצרכנים יעדיפו את שיטה ב' ואילו היצרנים יעדיפו את שיטה א'.
  - הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטה א'.
  - הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטה ב'.
- (8) בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : צעירים ומבוגרים. הממשלה החליטה לבטל סובסידיה שניתנה לצעירים לרכישת המוצר. כתוצאה מכך :
- המחיר למבוגרים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
  - הוצאות הצעירים על מוצר X יגדלו והוצאות המבוגרים על מוצר X יקטנו.
  - המחיר לצעירים יעלה והכנסות היצרנים יקטנו.
  - הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תקטן ביותר מאשר הכמות הנרכשת ע"י הצעירים.

- 9) בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה להטיל מס קנייה רק על הצרכנים הפרטיים. כתוצאה מכך :
- הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תקטן, והכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים תקטן.
  - המחיר לצרכנים הפרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
  - המחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
  - הקיטון בכמות הנרכשת ע"י הצרכנים הפרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.

תשובות סופיות:

1) ג'	2) ד'	3) ג'	4) ב'	5) א'
6) ב'	7) ד'	8) ג'	9) ד'	

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 7 - השפעות חיצוניות

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 8 - גבול אפשרויות הצריכה - קווי תקציב

תוכן העניינים

1. כללי 14

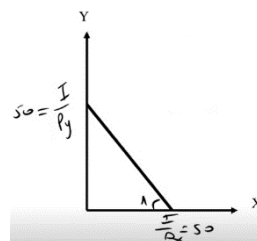
גבול אפשרויות הצריכה – קווי תקציב:

שאלות:

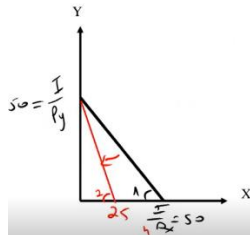
- (1) נתון צרכן עם הכנסה של 100 ₪. מחיר מוצר X – 2 ₪ ומחיר מוצר Y – 2 ₪. הציגו את קו התקציב בכל אחד מהסעיפים הבאים:
- א. נתוני המוצא: $I = 100$, $P_x = 2$, $P_y = 2$.
- ב. מחיר מוצר X בלבד התייקר פי 2.
- ג. מחיר מוצר X בלבד הוזל פי 2.
- ד. מחיר מוצר Y בלבד התייקר פי 2.
- ה. מחיר מוצר Y בלבד הוזל פי 2.
- ו. מחיר שני המוצרים התייקר פי 2.
- ז. מחיר מוצר X התייקר פי 2 וההכנסה גדלה פי 2.
- ח. מחיר שני המוצרים התייקר פי 2 וההכנסה גדלה פי 2.
- ט. מחיר מוצר X התייקר פי 2 ומחיר מוצר Y הוזל פי 2.
- (2) נתון צרכן עם הכנסה של 100 ₪. מחיר מוצר X – 2 ₪ ומחיר מוצר Y – 2 ₪. בנוסף לתשלום הכסף, הצרכן צריך לשלם גם בתלושים באופן הבא: 2 תלושים עבור כל יחידה ממוצר X ו-6 תלושים עבור כל יחידה ממוצר Y . לצרכן הקצבה של 120 תלושים.
- א. הציגו את קו התקציב.
- ב. אם הצרכן רוכש 6 יחידות ממוצר X אז המגבלה האפקטיבית תהיה (סמנו: תלושים / כסף / לא ניתן לומר בוודאות).
- ג. הצרכן קיבל עוד כמות מסוימת של תלושים והתברר שהתלושים אינם מגבלה אפקטיבית עבור כל סל שיבחר. כמה תלושים קיבל?

תשובות סופיות:

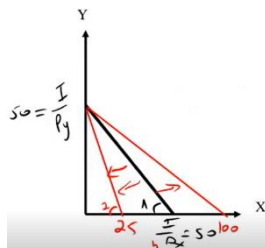
(1) א.

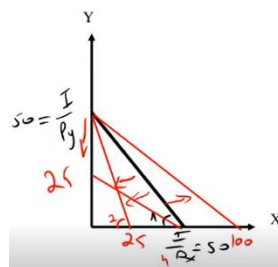
ב.

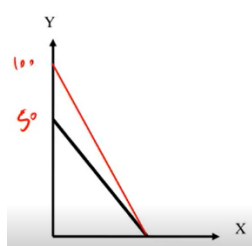
ג.

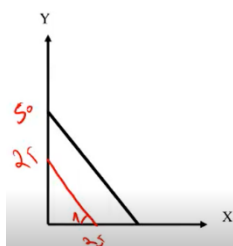
ד.

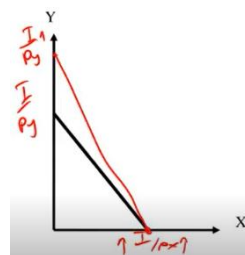
ה.

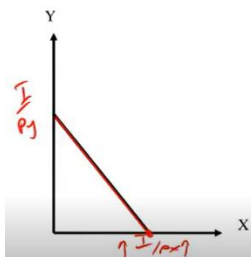
ו.

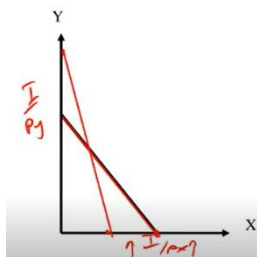
ז.

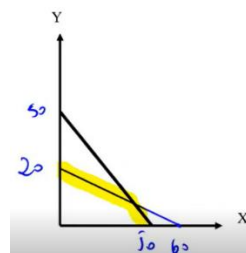
ח.

ט.

(2) א.

ב. תלושים.

ג. 180 תלושים.

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 9 - פונקציות תועלת ועקומות אדישות

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 10 - שיווי משקל של הצרכן

תוכן העניינים

1. שיווי משקל הצרכן ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 11 - צריכה על פני זמן

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

מבוא למיקרו כלכלה ותורת הצרכן

פרק 12 - אי וודאות

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)